

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **POVIJESTI**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2024./2025. (1. ROK)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	A
2.	D
3.	C
4.	A
5.	C
6.	D
7.	B
8.	A
9.	B
10.	B
11.	D
12.	A
13.	B
14.	B
15.	A
16.	C
17.	D
18.	C
19.	B
20.	B
21.	B
22.	C
23.	C
24.	B
25.	C
26.	C
27.	A
28.	A
29.	A
30.	C
31.	A
32.	B
33.	A
34.	D
35.	B
36.	A
37.	D
38.	B
39.1.	C
39.2.	B
40.1.	D

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
40.2.	D
41.1.	A
41.2.	A
42.1.	C
42.2.	B
43.1.	C
43.2.	B
44.1.	A
44.2.	C
45.1.	C
45.2.	D
46.1.	B
46.2.	D
47.1.	<p>MODEL MOGUĆEGA TOČNOG ODGOVORA:</p> <p>Krajem Drugoga svjetskog rata počela su razmimoilaženja u taborima dojučerašnjih saveznika okupljenih oko SAD-a i SSSR-a. Počela su se stvarati dva suprotstavljena bloka zemalja, čime je započelo povijesno razdoblje nazvano hladni rat. Glavna je karakteristika hladnoga rata bila neprestana napetost između zemalja zapadnoga i istočnoga bloka, borba za svjetsku dominaciju među suprotstavljenim blokovima te međusobno nepovjerenje. Hladni je rat tako označilo stanje među suprotstavljenim državama u kojemu ne postoji otvoreni ratni međusobni sukob poput dvaju svjetskih ratova, ali postoji niz manjih lokalnih kriza i ratova preko kojih su sukobljene strane nastojale steći političku, vojnu i društvenu prednost pred drugom stranom. Hladni je rat također i sukob dviju različitih ideologija. Svijet je bio podijeljen u dva bloka: Istočni i Zapadni blok. U Istočnome bloku, pod komunističkom vlasti, bile su države pod snažnim utjecajem SSSR-a. Neka obilježja zemalja Istočnoga bloka bila su jednostranačje, plansko gospodarstvo, državno vlasništvo, manjak ljudskih sloboda i prava, državni nadzor nad cjelokupnim društvom i uspostava poretka prema sovjetskome uzoru.</p> <p>U Zapadnome bloku nalazile su se kapitalističke zemlje okupljene oko SAD-a i njegovih saveznika. Neka obilježja zemalja Zapadnoga bloka bila su višestranačje, demokracija, poštivanje ljudskih i građanskih prava, privatno vlasništvo i tržišno gospodarstvo.</p> <p>Velike su sile (SAD i SSSR) nastojale svoju dominaciju i želju za sigurnosti pokazati i kroz utrku u naoružavanju (gomilanje nuklearnoga oružja), ali i kroz ostala područja kao što su znanost, svemirska istraživanja, sport, kultura i slično.</p> <p>Obje su strane ubrzo pokrenule organizirane oblike međusobnoga suprotstavljanja. To se najviše pokazalo preko osnivanja vojnih saveza (NATO savez i Varšavski pakt), a već je 1947. godine definirana i antikomunistička doktrina nazvana po američkome predsjedniku Harryju Trumanu. Prema toj Trumanovoj doktrini, svjetski su narodi prisiljeni birati između dvaju načina života. Jednog karakteriziraju volja većine i demokratska prava, dok se drugi temelji na represiji i volji manjine. Stoga je, prema navedenoj doktrini, obveza i dužnost SAD-a pružiti vojnu, tehničku i financijsku pomoć svakoj zemlji koju ugrožava komunizam.</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>Jedna od država koje su obilježile razdoblje hladnoga rata bila je i Kuba. Na Kubi se tijekom 50-ih godina 20. stoljeća vodio građanski rat između snaga legitimne vlasti i kubanske revolucionarne komunističke gerile. Komunističke je gerilce predvodio Fidel Castro koji je namjeravao srušiti dotadašnju vlast i uspostaviti jednostranački komunistički sustav. Nakon nekoliko godina borbe Castrove su snage pobijedile te je 1959. godine na Kubi izvršena revolucija, a zemlja je došla pod sovjetski utjecaj. Takvo je stanje posebno zabrinulo SAD koji je bio protiv toga da u svojoj blizini ima komunističku državu te je uskoro izbila Kubanska kriza.</p> <p>Američki predsjednik John F. Kennedy imao je plan svrgavanja komunističkog režima na Kubi, ali je iskrcavanje u Zaljevu svinja 1961. godine završilo američkim neuspjehom. Stoga se kubanski vođa Fidel Castro obratio SSSR-u za pomoć. Sovjetski vođa Nikita Hruščov vidio je taj poziv kao dobru priliku za širenje sovjetskoga utjecaja te je s Castrom dogovoreno postavljanje nuklearnoga oružja na Kubi. Zbog tog je poteza 1962. godine došlo do najopasnijeg trenutka tijekom hladnoga rata. Američka je javnost saznala za sovjetske planove. Predsjednik Kennedy zahtijevao je uklanjanje sovjetskih lansirnih rampi te je i proglasio pomorsku blokadu Kube. Prijetnja izbijanjem nuklearnoga rata bila je velika. Ubrzo je ipak došlo do razgovora i pregovora između sovjetske i američke strane te donošenja kompromisnoga rješenja.</p> <p>Neposredne posljedice Kubanske krize bile su sovjetsko povlačenje projektila te američki prekid blokade Kube uz obećanje da neće rušiti komunistički režim na Kubi. Američki se predsjednik također obvezao i ukloniti američke rakete iz Turske.</p> <p>Ostale posljedice Kubanske krize bile su: pojačana suradnja među velesilama te snažnije uvjerenje velesila da bi mogući nuklearni sukob bio katastrofalan za cijeli svijet. Svijest o podjednakoj vojnoj moći obiju strana (ravnoteža straha) i mogućim posljedicama dovela je do popuštanja napetosti i međusobnih dogovora između suprotstavljenih blokova. Takva se politika naziva detant. Ona će dovesti do sklapanja niza sporazuma o ograničenjima nuklearnih pokusa i sporazuma o ograničavanju naoružanja.</p>
47.2.	<p>MODEL TOČNOGA ODGOVORA:</p> <p>Slikovni prilog bio je prvenstveno namijenjen domaćoj javnosti, tj. stanovnicima SAD-a i javnosti zemalja Zapadnoga bloka.</p> <p>Svrha slikovnoga priloga bila je:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prikazati domaćoj javnosti da je Zapadni blok pobijedio u Kubanskoj krizi • pokazati da je politika Zapadnoga bloka ispravnija od politike Istočnoga bloka • narugati se komunističkim vođama ili komunističkoj ideologiji.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>Poruke slikovnoga priloga bile su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunistički su vođe nesložni. • Kuba je iskorištena za sovjetske interese. • Komunistički vođe spremni su okrenuti leđa jedni drugima u zamjenu za moć. • SSSR i Nikita Hruščov pravi su vođe Istočnoga bloka. • Ideologija Istočnoga bloka neuspješnija je u odnosu na ideologiju Zapadnoga bloka. • Zapadni je blok dominantan u odnosu na Istočni blok. • Sjedinjene Američke Države pobijedile su u Kubanskoj krizi.
47.3.	<p>MODEL TOČNOGA ODGOVORA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekst iznad slike • prikaz sovjetskoga vođe Hruščova • ispružen prijeteći prst sovjetskoga vođe • prikaz kliješta koja vade rakete • prikaz kubanskoga vođe Castra • prikaz zubi u obliku raketa.